

Aika **Maanantaina 21.2.2022 klo 17.00 – 18.08**

Paikka **Kivitasku**

Läsnäolo:	Jäsenet	läsnä	poissa	varajäsen	läsnä
	Seija Stavén, varapj,	x		Miia Kervinen	
	Sirpa Frosti-Nenonen		x	Taija Luukkonen	
	Jyrki Hänninen	x		Esko Tella	
	Konsta Lappalainen	x		Pertti Saukkonen	
	Anna-Liisa Leminen		x	Pirkko Räsänen	x
	Antti Rasimus		x	Timo Mikkonen	x
	Airi Ruokonen	x		Kirsti Matikainen	
	Marita Toiviainen	x		Ella Soikkeli	
	Leena Haakana	x		kirkkoneuvoston puheenjohtaja, kirkkoherra	
	Muut paikalla olleet:				
	Mirja Henttonen	x		kirkkovaltuuston puheenjohtaja	
	Esko Ijäs	x		kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja	
	Sari Toikka	x		talouspäällikkö, pöytäkirjanpitäjä	
Poissa	Sirpa Frosti-Nenonen	syy: este			
	Anna-Liisa Leminen	syy: este			
	Taija Luukkonen	syy: este			
	Antti Rasimus	syy: este			

ALLEKIRJOITUKSET

Leena Haakana
puheenjohtaja

Sari Toikka
pöytäkirjanpitäjä

PÖYTÄKIRJANTARKASTUS

Rautjärvellä 21.02.2022

Marita Toiviainen
pöytäkirjantarkastaja

Airi Ruokonen
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirja nähtävillä 22.2. – 8.3.2022 Ruokolahden kirkkoherranvirastossa ja seurakunnan nettisivuilla. Asetettu nähtäville 22.2.2022.

KÄSITELLYT ASIAT § 21 – § 33

§ 21
KOKOUKSEN AVAUS
Kneuv

Puheenjohtaja Leena Haakana avasi kokouksen ja piti alkuhartauden.

§ 22
LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS
Kneuv

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 23
PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJIEN VALINTA
Kneuv

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Marita Toiviainen ja Airi Ruokonen.
Pöytäkirja tarkastetaan kokouksen jälkeen.

§ 24
TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN
Kneuv

Esityslista päätösehdotuksineen hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi.
Ei muutoksenhakuoikeutta KL 24 luvun 5 § nojalla.

§ 25
VAALILAUTAKUNNAN VALITSEMINEN

Valmistelija: kirkkoherra Leena Haakana puh. 044 788 1124, leena.haakana@evl.fi

Kneuv

Syksyllä 2022 järjestettävissä seurakuntavaaleissa valitaan seurakunnassa kirkkovaltuuston jäsenet ja seurakuntayhtymään kuuluvassa seurakunnassa seurakuntaneuvoston ja yhteisen kirkkovaltuuston jäsenet.

Seurakuntavaalien varsinainen vaalipäivä on sunnuntai 20.11.2022 ja ennakoäänestys järjestetään 8. – 12.11.2022.

Kirkon vaalijärjestyksen 2 luvun 4 § mukaan vaalit toimittaa seurakunnan vaalilautakunta, jonka kirkkovaltuusto valitsee viimeistään touko-kuussa sinä vuonna, jona seurakuntavaalit toimitetaan. Vaalilautakuntaan kuuluu puheenjohtaja ja vähintään neljä muuta jäsentä sekä yhtä monta varajäsentä. Varajäsenet eivät ole henkilökohtaisia, vaan heidät on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Vaalilautakunnan jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla ehdokas tai hänen puolisonsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa. Kirkkovaltuusto nimeää vaalilautakunnan puheenjohtajan.

Kirkkoherra ei voi olla vaalilautakunnan jäsen, jos hän ei ole kyseisen seurakunnan jäsen. Vaalilautakunnan jäsenet ovat luottamushenkilöitä, joihin sovelletaan luottamushenkilön vaalikelpoisuutta koskevia säännöksiä, myös seurakunnan jäsenyyden osalta (KL 23:2,1.). Kirkkoherralla, joka ei ole seurakunnan jäsen, on kuitenkin virkansa puolesta läsnäolo-oikeus vaalilautakunnan kokouksissa ja hän voi toimia vaalilautakunnassa asiantuntijana.

Seurakunta voidaan jakaa äänestysalueisiin, jolloin vaalilautakuntaan on valittava niin monta jäsentä, että vaalilautakunta voi jakautua kirkkolain 23 luvun 19 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin jaostoihin. Jaoston tehtävänä on tällöin huolehtia äänestyksen käytännön toteuttamisesta äänestysalueellaan. Jaoston tulee valita keskuudestaan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Jaosto on päätösvaltainen 3 jäsenenä.

Jos Ruokolahden seurakunta jakautuisi Ruokolahden ja Rautjärven äänestysalueisiin, tarkoittaisi se yhteensä kahdeksan varsinaisen ja kahdeksan varajäsenen valitsemista, jotta molemmat jaostot pystyisivät huolehtimaan oman äänestysalueensa äänestyksen käytännön toteuttamisesta. Mikäli seurakunta pysyy yhtenä äänestysalueena, voidaan riittävällä ennakkoäänestyspisteillä huomioida alueiden yhdenvertainen kohtelu.

- Khra Kirkkoneuvosto päättää esittää kirkkovaltuustolle, että kirkkovaltuusto
- a) pitää seurakunnan yhtenä äänestysalueena
  - b) valitsee vaalilautakuntaan neljä varsinaista ja neljä varajäsentä sekä
  - c) nimeää vaalilautakunnalle puheenjohtajan.
- Khra Kirkkoneuvosto hyväksyi esityksen yksimielisesti.
Ei muutoksenhakuoikeutta KL 24 luvun 5 §:n nojalla.

§ 26

SAIRAALASIELUNHOIDON SOPIMUS

Valmistelija: kirkkoherra Leena Haakana puh. 044 788 1124, leena.haakana@evl.fi

Kneuv Lappeenrannan seurakuntayhtymän johtava sairaalapastori Ari Riuttakorpi on toimittanut Ruokolahden seurakunnalle hyväksyttäväksi Eksoten ja Etelä-Karjalan maakunnan evankelisluterilaisten seurakuntien välisen yhteistoimintasopimuksen sairaalasielunhoitopalvelujen toteuttamisesta (liite 1). Sopimus on ollut esillä Etelä-Karjalan rovastikunnan kirkkoherrojen kokouksessa 18.1.2022.

Sopimus tässä laajuudessa on uusi. Sopimuksen päivittämisen/laatimisen taustalla on vuoden 2023 alussa voimaan tuleva hallinnonuudistus, jolla aloittavat uudet hyvinvointialueet, Etelä-Karjalassa Etelä-Karjalan hyvinvointialue. Uutta sopimuksessa on se, että siinä on kuvattuna sairaalasielunhoidon (erityistyömuoto) tekemän työn lisäksi lyhyesti myös paikallisseurakuntien työ (esim. paikallisissa perusterveydenhuollon ja hoivan yksiköissä). Sopimuksessa ei sovita mitään nykyisestä poikkeaa-

vaa, siinä vain kuvataan kirkon/seurakuntien tekemän työn kokonaisuus kattavammin. Se ei siis tuo mitään lisävelvoitteita kenellekään, mutta sen allekirjoittavat Lappeenrannan seurakuntayhtymän lisäksi myös ympäristökuntien paikallisseurakunnat.

Sopimus pohjautuu sosiaali- ja terveysministeriön lausuntoon: ”Sairaala-sielunhoidossa on kyse sopimusperusteisesta yhteistyöstä sote-järjestäjien (kunnat ja sairaanhoitopiirit) ja kirkon välillä. Vastaavan tyyppisiä yhteistyösopimuksia on olemassa myös esim. järjestöjen kanssa. Vastaavat yhteistyösopimukset ovat edelleen mahdollisia tulevassa sote-rakenteessa. Hyvinvointialueiden muodostuessa siirtyvät voimassa olevat sopimukset suoraan kunnilta ja sairaanhoitopiireiltä hyvinvointialueelle sellaisenaan lakiin perustuen, eikä mahdollisesti mitään uutta sopimusta ole välttämätöntä tehdä. Sopimukseen ei sovelleta myöskään sote-järjestämislain 3 luvun säännöksiä ostopalveluhankinnoista, sillä kyseessä ei ole ko. säännöksissä tarkoitettu ostopalvelu. Käytännössä kannattanee kuitenkin koota, harmonisoida ja tarvittaessa päivittää kunkin hyvinvointialueen sopimukset esim. yhdeksi, koko aluetta ja sen eri palveluita koskevaksi sopimukseksi.”

Khra Kirkkoneuvosto päättää hyväksyä oheisen liitteen 1 mukaisen Eksoten ja Etelä-Karjalan maakunnan evankelisluterilaisten seurakuntien välisen yhteistoimintasopimuksen sairaalasielunhoitopalvelujen toteuttamisesta.

Päätös Kirkkoneuvosto hyväksyi esityksen yksimielisesti.

§ 27

VIIMOLAN MÄÄRÄAIKAISEN VUOKRASOPIMUKSEN IRTISANOMINEN

Valmistelija: talouspäällikkö Sari Toikka puh. 044 788 1132, sari.toikka@evl.fi

Kneuv

Viimolan leirikeskus on annettu vuokralle. Vuokra-aika on 20 vuotta, ja määräaikainen vuokrasopimus on tehty ajalle 15.6.2002 – 30.6.2022. Määräaikaisen vuokrasopimuksen päätyttyä vuokrasopimus jatkuisi toistaiseksi voimassa olevana. Vuokra on ensimmäiseltä vuodelta 15.6.2002 – 31.12.2002 ollut 42 euroa kuukaudessa ja siitä eteenpäin 84 euroa kuukaudessa (1008 euroa vuodessa). Vuokra maksetaan rakennusten korjauksiin ja huoltoon liittyvillä, vuokralaisen maksamilla laskuilla. Kiinteistön sähkökustannukset vuokralainen maksaa vuokranantajalle kulutuksen mukaan. Vuokranantaja vastaa kiinteistöverosta ja ylläpitää kiinteistövuokutusta.

Sopimuksen irtisanomiseen tai purkamiseen sovelletaan lakia liikehuoneistojen vuokrauksesta. Liite 2, Viimolan määräaikainen vuokrasopimus.

Vuokralaisen Jaana Petrellin kanssa on tavattu ja tutustuttu Viimolan leirikeskuksen tiloihin 12.10.2021. Tilaisuuteen osallistuivat Jaana Petrell, Mirja Henttonen, Seija Stavén, Esko Ijäs, Leena Haakana, Arto Teräväinen, Jari Paananen ja Sari Toikka. Samalla on keskusteltu toiminnasta,

tilojen nykyisestä kunnosta, kiinnostuksesta ostaa tilat ja määräaikaisesta vuokrasopimuksesta.

Kiinteistön kustannukset Ruokolahden seurakunnalle olivat vuonna 2021 1 525,40 euroa, johon sisältyvät omaisuusvakuutukset, kiinteistövero ja sisäiset kiinteistötoimen vyörytykset. Sähkökustannukset on maksanut vuokralainen.

Ruokolahden seurakunnan toimintasuunnitelmissa ja talousarvioissa vuosille 2019, 2020, 2021 ja 2022 on päätetty, että kun määräaikainen vuokrasopimus päättyy vuonna 2022, niin vuokrasopimuksen päätyttyä Viimola myydään pois.

Viimolan vuokraaminen ei ole kannattavaa seurakunnalle. Määräaikainen vuokrasopimus irtisanotaan määräaikaisen vuokrasopimuksen päättymispäivään 30.6.2022. Vuokrasopimusta ei jatketa määräaikaisena tai toistaiseksi voimassa olevana.

Laki liikehuoneistojen vuokrauksesta 31.3.1995/482, 7 luvun § 42 mukaan vuokrasopimuksen irtisanomisaika lasketaan sen kalenterikuukauden viimeisestä päivästä, jonka aikana irtisanominen on suoritettu. Jollei irtisanomisajasta ole toisin sovittu, irtisanomisaika on kolme kuukautta vuokranantajan irtisanoessa vuokrasopimuksen.

7 luvun § 43 mukaan vuokranantajan irtisanoessa on annettava vuokralaiselle kirjallinen irtisanomisilmoitus, jossa mainitaan vuokrasuhteen päättymisajankohta ja irtisanomisen peruste. Irtisanominen on toimitettava todistettavasti.

9 luvun § 55 mukaan muuttopäivä on vuokrasopimuksen päättymisen jälkeinen arkipäivä.

Talousp

Kirkkoneuvosto päättää

- a) irtisanoa Viimolan leirikeskuksen määräaikaisen vuokrasopimuksen Viimolan Kultamaan/ Jaana Petrellin (1767083-6) kanssa.
- b) Vuokrasopimus irtisanotaan päättymään määräaikaisen vuokrasopimuksen päätyttyä 30.6.2022 ja päättymisajankohtana on 30.6.2022.
- c) Kirjallinen irtisanomisilmoitus toimitetaan sähköpostitse sekä kirjattuna kirjeenä Viimolan Kultamaa/ Jaana Petrellille (1767083-6).
- d) Muuttopäivä on vuokrasopimuksen päättymisen jälkeinen arkipäivä, perjantai 1.7.2022.

Päätös

Kirkkoneuvosto hyväksyi esityksen yksimielisesti.

§ 28

SANKARIVAINAJIEN HAUTAKIVEN KUNNOSTUS

Valmistelija: talouspäällikkö Sari Toikka puh. 044 788 1132, sari.toikka@evl.fi

Kneuv

Rautjärven hautausmaalla olevien sankarivainajien nimilaattojen tunnistetiedot ovat kuluneet vuosien saatossa huonoon kuntoon.

Rautjärven Reserviläiset – Reservinaliupseerit ry, pj Terho Kempainen, ehdottavat, että Rautjärven hautausmaalla olevien sankarivainajien nimilaattojen kivet pestään sekä käsitellään kirjaimet ja numerot valkoisella maalilla. Yhdistykset hankkisivat tarvittavat materiaalit. Työ suoritettaisiin talkoilla. Yhdistyksessä on henkilö, joka on aiemminkin suorittanut samanlaisen operaation. Yhdistykset suorittaisivat kunnostuksen kevään 2022 aikana.

Hautausmaakatselmuksessa syksyllä 2021 kirkkoneuvosto kiinnitti huomiota samaan asiaan. Silloin keskusteltiin, että tehtäisiin edellä ehdotetut toimenpiteet alkukesästä 2022 kausityöntekijöiden tms. työntekijöiden toimesta ja seurakunnan asianosaavan henkilön valvonnassa.

Rautjärven Reserviläisten – Reservinaliupseerit ry:n ehdotus on hyvin ajankohtainen ja seurakunta mielellään ottaa apua sankarivainajien nimilaattojen puhdistukseen ja käsittelyyn. Myös seurakunta voi hankkia tarvittavat materiaalit ja tarjota tarvittavilta osin asiantuntijan opastusta.

Talousp

Kirkkoneuvosto päättää hyväksyä Rautjärven Reserviläisten – Reservinaliupseerit ry:n ehdotuksen siitä, että yhdistyksen jäsenet kunnostavat Rautjärven hautausmaalla olevien sankarivainajien nimilaatat. Kivet pestään sekä käsitellään kirjaimet ja numerot valkoisella maalilla. Kunnostustyön suorittavat yhdistyksen jäsenet talkoilla keväällä 2022. Tarvikehankinnasta sovitaan yhdistyksen ja seurakunnan kesken.

Päätös

Kirkkoneuvosto hyväksyi esityksen yksimielisesti.

§ 29

KAPPELIN URUT

Valmistelija: kirkkoherra Leena Haakana puh. 044 788 1124, leena.haakana@evl.fi

Kneuv

Ruokolahden kappelin nykyinen soitin ei ole kunnossa ja toimii kanttorien mukaan arvaamattomasti. Tätä on kestänyt jo noin vuoden verran. Epäkunnossa oleva soitin aiheuttaa hautaan siunaamisissa ikäviä tilanteita, joita vuorossa oleva kanttori joutuu jännittämään etukäteen ja joita hautajaisvieraat ihmettelevät. Näin ei saisi olla, koska jokainen kirkollinen toimitus on seurakuntalaisille ainutlaatuinen ja arvokas tilanne.

Tällä hetkellä kappelissa on väliaikaisesti käytössä sähköpiano, jolla kuitenkin pystyy esittämään siunausten musiikkia vain rajallisesti. Useim-

mat siunaustilaisuuksiin toivotut alku- ja päätössoitot vaativat kaksi sormiota, joista toisella voi soittaa soolona melodiaa ja toisella säestystä.

Oy SoundImport Ab on tehnyt Ruokolahdelle tarjouksen Allen-digitaaliuruista (liite 3). Urut ovat tasokkaampi soitin kuin aikaisempi. Soittimesta saa monien erilaisten kirkkourkujen äänet ja sillä voi myös harjoitella monipuolisesti urkumusiikkia. Lämmitysaikaan kirkon kylmyys vaikeuttaa urkujen soiton harjoittelua ja kanttorit voisivatkin harjoitella uudella soittimella kappelissa. Allen-urkujen käyttöominaisuuksiin eivät myöskään vaikuta lämpötilojen vaihtelut.

Kappelin käyttö siunauksien pitopaikkana on muutaman vuoden aikana lisääntynyt ja hyvä soitin siellä toimisi seurakuntalaisten palvelemiseksi. Tulevaisuudessa voi myös tulla yllättäviäkin tarpeita soittimien ja tilojen suhteen. Tarvittaessa tämä soitin olisi helposti siirrettävissä.

Urkuja ei ole budjetoitu talousarvioon. Tämän takia niiden hankinta vaatii kirkkoneuvoston hyväksynnän mahdollisesta kustannuspaikan hyväksytyn talousarvion ylittymisestä.

Khra	Kirkkoneuvosto päättää hyväksyä Oy SoundImport Ab:n tarjouksen Allen-digitaaliuruista hintaan 9 000 euroa liitteen 3 mukaisesti.
Päätös	Kirkkoneuvosto hyväksyi esityksen yksimielisesti.

§ 30

SAAPUNEET KIRJEET JA ASIAKIRJAT

Valmistelija: kirkkoherra Leena Haakana, puh 044 7881124, leena.haakana@evl.fi

Kneuv

Kirkkohallituksen yleiskirjeet:
(<https://evl.fi/plus/paatoksenteko/kirkkohallitus/kirkkohallituksen-yleiskirjeet/yleiskirjeet-2022>)

5/2022

Kevään 2022 avustukset seurakuntien kokeilutoiminnan tukemiseksi

4/2022

Laskennallinen osuus kattamattomasta eläkevastuusta 31.12.2021

3/2022

Harkinnanvaraisten avustusten hakeminen vuonna 2022

2/2022

Vuoden 2022 seurakuntavaalit: Vaalilautakunnan asettaminen, äänestysalueet sekä vaaliasiakirjojen tilaaminen

2/2022 liite

Hallinnollinen vaaliaikataulu 2022

1/2022
Kirkko ja hyvinvointialueet

Kirkon työmarkkinalaitoksen yleiskirjeet:
(<https://evl.fi/kirkontyomarkkinalaitos/ajankohtaista/yleiskirjeet>)

31.1.2022
Virkojen uudet mallijohtosäännöt

Khra Kirkkoneuvosto merkitsee tiedoksi.

Päätös Kirkkoneuvosto merkitsi tiedoksi.
Ei muutoksenhakuoikeutta KL 24 luvun 5 § nojalla.

§ 31

KIRKKOHERRAN PÄÄTÖSLUETTELO

Valmistelija: kirkkoherra Leena Haakana, puh 044 7881124, leena.haakana@evl.fi

Kirkkoherra on tehnyt liitteen 4 mukaiset päätökset ajalla 24.1.-
14.2.2022.

Khra Kirkkoneuvosto merkitsee tiedoksi.

Päätös Kirkkoneuvosto merkitsi tiedoksi.
Ei muutoksenhakuoikeutta KL 24 luvun 5 § nojalla.

§ 32

MUUT ESILLE TULEVAT ASIAT

Kneuv

- Veteraanipäivän seppeleenlaskijat Rkl koululle 27.4. kaksi henkilöä (tapahtuman toteutuminen varmistuu myöhemmin)
  - valittiin Mirja Henttonen ja Konsta Lappalainen
- Kaatuneitten muistopäivän seppeleenlaskijat Rkl kirkko 15.5. kaksi henkilöä
  - valittiin Mirja Henttonen ja Konsta Lappalainen
- kaksi luottamushenkilöä suunnittelemaan 4.9. juhlaa
  - valittiin Konsta Lappalainen, Airi Ruokonen ja Mirja Henttonen
- Rautjärven seurakuntakotia ei vuokrata ulospäin, pidetään tois-
taiseksi voimassa käyttökielto. Kiinteistöstrategiatyöryhmä käsittelee asiaa.

Ei muutoksenhakuoikeutta KL 24 luvun 5 § nojalla

§ 33

MUUTOKSENHAKUOHJE JA KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Kneuv

Puheenjohtaja antoi muutoksenhakuohjeet ja päätti kokouksen klo 18.08.
Ei muutoksenhakuoikeutta KL 24 luvun 5 § nojalla.

Ruokolahden seurakunta

Kirkkoneuvosto

21.2.2022 § 33

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (1054/1993) 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: § 21 - § 25, § 30 - § 33

Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto

Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 24 luvun 3 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pöytäkirjan pykälät: § 21 - § 25, § 30 - § 33

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Pöytäkirjan pykälät § 26 - § 29

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:

- Ruokolahden kirkkoneuvosto

Käyntiosoite: Satamatie 1, 56100 RUOKOLAHTI

Postiosoite: Satamatie 1, 56100 RUOKOLAHTI

Sähköposti: srk.ruokolahti@evl.fi

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämistä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämistä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET, VALITUSASIAKIRJOJEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksensä tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1383/2018) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsittelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa.